

ІНТЕНСИВНІСТЬ РОЗВИТКУ ПАРШІ НА РІЗНИХ СОРТАХ ЯБЛУНІ В УМОВАХ АФ «ДНІСТРЯНКА» НОВОУШИЦЬКОГО РАЙОНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

О.О. Бурківська, студентка 2стн курсу за напрямом «Агрономія»
Науковий керівник – к.с-г.н., доцент С.С. Танасов
Кафедра захисту рослин та загальнобіологічних дисциплін

Однією з найнебезпечніших хвороб яблуні є парша (*Venturia inaequalis*). Останніми роками ця хвороба поширюється дедалі більше, що пов'язано з низкою причин: створення великих масивів садів; ущільнене розміщення дерев на одиниці площі; поява нових рас збудників цієї хвороби; неправильне застосування хімічних засобів захисту та добрив; наявність сприятливих для розвитку хвороби кліматичних умов протягом вегетації.

За слабого розвитку парші (близько 5%) вона не завдає значної шкоди ні деревам, ні плодам. Якщо ж розвиток захворювання перевищує 5%, особливо в травні-червні, можливе інтенсивне опадання квіток, зав'язі, листя, іноді плодів, пригнічується закладання генеративних бруньок. Плоди, уражені паршею, втрачають свій товарний вигляд, погіршуються їхня якість та лежкість під час зберігання. У таких дерев різко знижується зимостійкість [1].

Традиційний метод захисту яблуні від парші — 10–12 обприскувань фунгіцидами протягом вегетаційного періоду. Однак останнім часом особливу увагу почали приділяти сортам, що є імунними проти парші та низки інших хвороб. Вони здатні давати стабільні врожаї високої якості за мінімального застосування хімічних засобів захисту рослин. Вирощування сортів, стійких проти хвороб, у комплексі з інтегрованою системою захисту дає змогу знизити затрати на фунгіциди майже на 70% і при цьому отримувати відносно чисту продукцію без шкоди для навколишнього середовища [2].

Свої дослідження на предмет ураження різних сортів яблуні паршею ми проводили у 2008 році в саду агрофірми «Дністрянка» с. Песець Новоушицького району Хмельницької області, який був закладений у 2000 році. Обліки проводили шляхом детальних обстежень 10-ти модельних дерев сортів осіннього строку досягання Слава переможцям (контроль), Прима і Делічія.

В результаті досліджень встановлено, що на фоні застосування стандартної системи захисту у контрольного сорту Слава переможцям, ураження листків паршею становило 2 бали. У досліджуваних сортів Прима і Делічія цей показник був нижчим і становив відповідно 0,1 та 1,0 бал. Плоди найбільше уражувались паршею у сортів Делічія і Слава переможцям - 1,5 бали. Не пошкоджувались паршею плоди у сорту Прима.

Урожайність сорту Прима в 2008 році склала 181,6 % від контрольного сорту Слава переможцям, сорту Делічія - 121,8 %.

Висока товарність плодів, що визначається їх масою, розмірами, відсутністю ушкоджень і ін. (вимогами ДГСТу) була характерна для сортів Слава переможцям і Делічія.

З групи ранньоосінніх сортів, що вивчалися, найменша товарність у Прими, так як частина врожаю, що формується на пагонах минулого року, дрібна і не відповідає за розмірами вимогам вищого і першого сорту.

У період оптимальної споживчої стиглості найкращий смак мали плоди сортів Слава переможцям і Делічія, які оцінювалися на 4,5 бали. Імунний до парші сорт Прима не мав високих оцінок за смакові якості - 4,0 бали.

Отже, найвищу стійкість щодо ураження паршею як листків так і плодів має сорт Прима, проте плоди цього сорту мають дещо гірші споживчі якості порівняно із сортами Слава переможцям і Делічія.

Література

1. Дмитраш Н. Резистентні сорти: нові підходи до вирощування яблук // Пропозиція, 2008. - №1.
2. Ріпамельник В.П., Довбиш О.П. Урожайність і якість плодів імунних та високостійких до парші сортів яблуні в умовах Поділля // Садівництво. – К. : НОРА-ПРІНТ, 2000. – Вип.50. – С.266–269.

ПОШИРЕННЯ ТА ШКІДЛИВІСТЬ ОЗИМОЇ СОВКИ НА ПОСІВАХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР У КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОМУ РАЙОНІ

О.Л. Деренівський, студент 2 стн курсу за напрямом «Агрономія»
Науковий керівник – к.с-г.н., доцент С.С. Танасов
Кафедра захисту рослин та загальнобіологічних дисциплін

Останні 10 років у посівах сільськогосподарських культур зростає чисельність та шкодочинність ґрунтових шкідників, до яких належать личинки жуків коваликів (дротяники), чорнишів (несправжні дротяники), хлібних жуків, травневого й червеневого хрущів, а також підгризаючих совок [1].

Головною причиною цього є погіршення культури рільництва, що пов'язано із зменшенням кратності механічних обробітків ґрунту та обсягів внесення органічних і мінеральних добрив, зростанням забур'яненості полів багаторічними злаковими бур'янами тощо, а також нестачею відповідних хімічних засобів захисту рослин.

Серед підгризаючих совок в Україні найшкодочинніші озима та оклична. Це споріднені види, в біології та морфології яких багато спільного [2]. Насамперед — вони широкі поліфаги. Відомо близько 150 видів рослин різних родин, що входять до харчового раціону шкідників. Серед сільськогосподарських культур, що найбільше пошкоджуються совками, — цукровий буряк, озимі і ярі зернові, картопля, кукурудза, овочі, баштанні. Особливості біології підгризаючих совок — широкий спектр живлення, два покоління за сезон вегетації, нічний тип активності метеликів, приховане мешкання гусениць у ґрунті — роблять цю групу шкідників дуже складним об'єктом як ентомологічного моніторингу, так і для застосування заходів захисту рослин.